

Klíčová slova: senioři, ageing studies, interakce, strategie péče

Anotace:

S demografickým trendem stárnutí populace se otázka postproduktivní etapy života stává čím dál více společensky relevantním tématem. Ani sociokulturní antropologie není výjimkou, téma tzv. ageing studies v poslední několika letech vystupuje do popředí vědeckého diskurzu. Jako jednu z průkopnic ageing studies v české sociální a kulturní antropologii můžeme vnímat Hasmanovovou Marhánkovou, která se dlouhodobě zabývá problematikou stáří, péče o seniory, gender a stárnutí (např. 2013: Aktivita jako projekt. Diskurz aktivního stárnutí a jeho odezvy v životech českých seniorů a seniorek, 2011: "Leisure in old age - disciplinary practices surrounding the discourse of active ageing."). Jednou ze zásadních otázek je, jakým způsobem zajistit dostatečnou kvalitu života seniorů. Pro nemalou část seniorů se jedná o kvalitu života stráveného v domovech seniorů, jež fungují jako jedna z možností, jak zajistit potřebnou péči o seniory rodinám, které buď nemají kapacitu (ve fyzickém či sociálním smyslu) a nebo nechtějí o seniora pečovat ve své domácnosti. Zároveň se jedná o alternativu pro ty seniory, kteří nemají rodinné zázemí.

Tento projekt se zaměří na etnografii konkrétního domova seniorů (anonymně označovaný jako domov seniorů Delta) a na praktiky péče v tomto domově seniorů. Cílem práce je analyzovat, jak je vyjednáváná péče vybranými sociálními aktéry-seniory a personálem domova. Jak aktéři konstruují, narativně i skrze sociální praktiky, koncept tzv. dobrého stáří? Jaké způsoby interakce jsou zahrnuty v procesu vyjednávání péče a jakým způsobem jsou tyto způsoby zvýznamňovány? Jakým způsobem je péče realizována? Záměrem práce je obohatit českou vědeckou diskuzi na téma stáří a ukázat, jaké faktory jsou důležité pro každodenní mezigenerační interakci, ke které dochází v tomto konkrétním prostředí. Práce by zároveň měla ukázat, jaké strategie jsou efektivní při péči o seniory jak z pohledu personálu, tak z pohledu seniorů samotných a naopak, které strategie mohou senioři reflektovat negativně.